

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

מסירת מידע כוזב

מסירת מידע כוזב היא למעשה עבירה של שבועת שקר המתייחסת בעיקרה למסירת תצהיר כוזב. בעוד שעבירת עדות השקר מתייחסת למסירת עדות במסגרת הליך שיפוטי, עבירה של מסירת מידע כוזב אינה מוגבלת להליך שיפוטי דווקא והיא רלוונטית במצבים בהם אדם נדרש לחתום על תצהיר המקיים את דרישות דיני הראיות. התצהיר הוא למעשה כלי ראייתי לאימות עובדות הכפוף לחקירות נגדיות ומשך שימוש לרעה בכלי זה מהווה פגיעה בסדרי המנהל הציבורי. עו"ד אסף דוק מסביר אודות יסודות עבירת מסירת מידע כוזב ומרכיביה.

עבירת מסירת מידע כוזב

לעיתים קרובות נדרשים אנשים פרטיים, גופים פיננסיים וציבוריים, וכן נושאי משרות ציבוריות להעביר מידע אל הרשויות הממונות ולנציגי החוק. מדובר למשל במידע הקשור להכנסות, הוצאות ותרומות של חברי כנסת למבקר המדינה, או תצהירים הקשורים להליכים משפטיים פליליים ואזרחיים. בתוך כך, במקרים רבים חופפת הגדרת מסירת מידע כוזב למסירת תצהיר כוזב - עבירה המטופלת במסגרת סעיף 239 לחוק העונשין. על פי סעיף זה, חל עונש מרבי של **3 שנות מאסר** על מי שמוסר ביוזעין תצהיר שקר בפני גורמים המוסמכים לקבלו, בין אם ההצהרה נמסרה או שלא נמסרה תחת שבועה ובהן צדק.

מהו תצהיר ומהו תצהיר כוזב?

כאמור, כאשר מדברים על מסירת מידע כוזב מתכוונים לא פעם לתצהיר שקרי, ולכן חשוב להבין תחילה במה מדובר. תצהיר הוא מסמך הכולל מידע עובדתי כתוב, המתייחס לעובדות שהינן ידועות לחתום עליו, כלומר למצהיר. למעשה, התצהיר שווה ערך לעדות שנמסרת בבית המשפט בעל פה, ועל מנת שיהיה תקף חייבת להופיע עליו חתימתו של המצהיר. זאת, לאור אזהרה כי הדברים האמורים בתצהיר הינם נכונים ואמיתיים, ושאינם יתגלו כזבים במסמך צפוייה ענישה כאמור בחוק.

האזהרה עצמה נמסרת על ידי בעל תפקיד כלשהו (המשביע) כמו עורך דין, שופט, ראש רשת מקומית, פרקליט המדינה, היועץ המשפטי לממשלה, דין בית דין רבני וכדומה. כאמור, לאחר מסירת האזהרה חותם המצהיר על המסמך בנוכחותו של המשביע, והתצהיר שווה ערך לעדות בבית המשפט. מאידך, חשוב להדגיש כי במקרים רבים הוא אינו משמש דווקא להליכים פליליים או אזרחיים, אלא לצורך בקשות והצהרות שונות המחויבות בחוק כגון דיווחים לרשויות מס, או לרגולטורים פיננסיים ופוליטיים. יחד עם זאת, בשלוש הפסקאות הבאות נתמקד בעבירת מסירת מידע כוזב הקשורה לבית המשפט.

עדות שקר בבית המשפט

על פי חוק, אדם המעיד עדות שקר בפני בית המשפט צפוי לעונש מרבי של **7 שנות מאסר**, או **9 שנות מאסר** במידה שהעדות ניתנה בתמורה לטובות הנאה. יש להדגיש כי מדובר בעדות שניתנה בפני בית המשפט, ולא בטענות שהעלו הנאשם או עורך דינו בשלבים אחרים של ההליך הפלילי, כגון טענה לחפות. כלומר, לעניין זה נחשבים פרטים כוזבים מהותיים שנמסרו בכתב, בעל פה או בהתנהגות במסגרת חקירה נגדית, חוזרת או ראשית בלבד.

יחד עם זאת, קיימת הגדרה המרחיבה את עדות השקר גם כלפי תצהירים, המכונה עבירת שבועת שקר. כאמור לעיל, במקרים רבים מחליף התצהיר את העדות ומייתר את החקירה הנגדית, ומכאן חשיבותו הגדולה במסגרת ההליך המשפטי. על כן, בחוק העונשין נקבע כי אדם המוסר תצהיר כוזב צפוי לענישה מרבית של **3 שנות מאסר**. להלן לשון החוק: "מי שביוזעין מוסר תצהיר שקר, בין

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

בשבועה או בהן צדק ובין שלא בשבועה ושלא בהן צדק, לפני מי שהוסמך לקבל את התצהיר, דינו - מאסר שלוש שנים".

מסירת ידיעות כוזבות

העבירות המתוארות בפסקה שלעיל מתייחסות לשלב השיפוטי של ההליך, אך החוק עוסק גם במסירת ידיעות כוזבות בשלבים מוקדמים יותר. למשל, מסירת מידע שקרי לפרקליטי התביעה, לחוקרים ולשוטרים כאשר החשוד מודע לכך שמדובר בכזב, והמידע נוגע ישירות לעבירה מסוימת:

- **עוון** - מסירת מידע כוזב על עבירות שעונשן בין שלושה חודשים לשלוש שנות מאסר, מוביל לענישה מרבית של שלוש שנות מאסר.
- **פשע** - מסירת ידיעות כוזבות בנוגע לעבירות שעונשן גדול משלוש שנות מאסר, מוביל לענישה מרבית של עד חמש שנות מאסר.

הרחבה נוספת של עדות כוזבת

כפי שראינו, עדות השקר מורחבת גם לתצהירים שהוגשו לבית המשפט, ולצידה קיימת הרחבה נוספת הקשורה להודעות סותרות שנמסרו בפני שוטרים ורשויות. כלומר, בניגוד לפסקה הקודמת בה דנו בידיעות כוזבות, כאן מדובר בידיעות **סותרות** שניתנו בשתי בהזדמנויות שונות לפחות, ולשתי רשויות שונות לפחות, ועסקו באותו הנושא. על מנת שהדבר ייחשב לעדות כוזבת צריכה להתקיים סתירה בין ההצהרות הנוגעת לפרט עובדתי ומהותי, מתוך כוונה להטעות. מדובר למשל בהצהרות סותרות הנמסרות לשוטרים, בתי דין משמעתיים, ועדות חקירה ובית משפט הדין בעבירה פלילית.

מסירת מידע כוזב למבקר המדינה

תפקידו וסמכויותיו של משרד מבקר המדינה מוגדרים בחוק יסוד: מבקר המדינה. לפי החוק, על המשרד לבצע ביקורת חיצונית בנוגע לפעולות שונות של השלטון המקומי, גופים ציבוריים שונים ומשרדי ממשלה. זאת, על מנת להבטיח פעילות תקינה, יעילה וחוקית השומרת על טוהר המידות ועל זכויות הפרט. לדוגמא, על פי תיקון 14 משנת 2008 לחוק המפלגות, חייבים מועמדי מפלגות לכנסת לדווח על תרומות שקיבלו לצורך הבחירות המקדימות. בחוק זה מצוינים איסורים והגבלות לגבי הוצאות מסוימות וקבלת תרומות, וכן הוראות לגבי האופן שבו יש לדווח עליהם. בנוסף, נקבע כי המתמודדים חייבים לדווח על תרומות ותורמים, ולמסור דוח על מערכת חשבונותיהם אל משרד מבקר המדינה. המשרד עצמו יבצע ביקורת ויעבירה דוח מפורט למוסדות ובעלי תפקידים שונים, כגון יושב ראש הכנסת, בעוד העוברים על מגבלות ואיסורים צפויים לקנסות כספיים בהתאם לחומרת וסוג ההפרה.

לדוגמא, מועמד שקיבל הלוואות או תרומות בניגוד לחוק המפלגות, או השתמש בתרומה באופן מנוגד לו, צפוי לקנס של כרבע מיליון שקלים או לשלוש שנות מאסר. בנוסף, מי שלא מסר דוח למבקר המדינה או ניהל את חשבונותיו שלא כנדרש, צפוי לקנס של כ- 75,000 שקלים או שנת מאסר. כמו כן, שלא מוסר מידע למבקר המדינה על פי דרישה צפוי לקנס של כ- 30,000 שקלים או למאסר מרבי של חצי שנה. לענייננו, חשוב לציין כי העברת מידע חלקי למשרד המבקר, בו קיימת הצהרה כוזבת או השמטה הנוגעת לפרט מהותי, עלולה בהחלט להיחשב בתור מסירת תצהיר שקר. זאת, אף אם חבר הכנסת או המפלגה לא היו מודעים לחובותיהם האמורות בחוק. כאמור, מדובר בעבירה פלילית לה קובע סעיף 239 לחוק העונשין עונש מרבי של שלוש שנות מאסר.

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין מסירת מידע כוזב?

פנה לעורך דין מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירת המשטרה ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם הותרת כתם בדמות רישום פלילי ולמעלה מכך. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות של שבועת שקר ומסירת מידע כוזב מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין מסירת תצהיר כוזב פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.